

Motion till riksdagen 2024/25:2128

av **Sanna Backeskog m.fl. (S)**

En högkvalitativ och jämlik förskola

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheterna att uppnå en jämlik förskola av hög kvalitet med lagom stora barngrupper och god personaltäthet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den professionaliserade barnomsorg som socialdemokratin lagt grunden för är en frihetsreform. En väl utbyggd och skattefinansierad barnomsorg är en förutsättning för ett jämställt arbetsliv och har skapat både individuell frihet och ekonomisk tillväxt. Förskolan är bra och viktig för barns utveckling och lärande. Det vet vi. Förskolan har, precis som skolan, en stor kraft i att kompensera för skillnader i barns uppväxtvillkor. Förskolan ska genom sitt kompenserande uppdrag ge alla barn likvärdiga förutsättningar inför förskoleklass och vidare utbildning. Alla barn har rätt till en likvärdig förskola med hög kvalitet. Avgörande för kvalitén är personalens kompetens, personaltäthet och barngruppernas storlek.

Riktlinjerna för åldersindelade barngrupper i förskolan har haft en viss effekt på kommunernas planering och organisering. Men det går alldeles för långsamt och vi är långt ifrån att nå en jämlik förskola för alla. Att ha lagom stora barngrupper är så klart först och främst en fråga om barnens rätt till en bra och trygg förskola med ett rimligt antal sociala kontakter och relationer och en lugn vardag med en rimlig ljudnivå. Men det handlar också om personalens villkor och förutsättningarna att klara av jobbet på ett bra sätt. Barnskötarna och förskolepedagogerna är samhällets viktigaste verktyg när det kommer till att skapa en bra förskola. När riktlinjerna har funnits ett tag är det därför dags att se över och skärpa kraven – och resurserna – till kommunerna som huvudmän.

Förskolan lider av resursbrist men också av en problematisk styrning där fristående förskolor får samma peng för de inskrivna barnen utan att behöva leverera samma personaltäthet. Över tid har ambitionerna för förskolan höjts och uppdraget har vuxit. Fler barn deltar i verksamheten och har allt längre vistelsetider. Att fler barn skrivs in i

förskolan och att ha högt ställda målsättningar för förskoleverksamheten är såklart bra – men resurserna måste hänga med.

Sveriges Lärares undersökning från 2023 visar att 55 procent av alla åldersindelade grupper är större än vad Skolverket rekommenderar. Det motsvarar, enligt Sveriges Lärare, nästan 10 000 barngrupper och fackförbundet understryker att det spelar roll för barnens möjligheter att ta del av undervisning och läroplan och begränsar samtidigt förskollärares möjligheter att utföra sitt arbete på det sätt de är utbildade för.

I Kommunals rapport ”Rätt bemanning och barngruppsstorlek – för en likvärdig förskola” beskrivs att bemanningen på förskolan i dag är lägre än när finanskrisen slog till på 90-talet. Mer än var fjärde barnskötare anser att bemanningen inom förskolan är så pass låg att den utgör en risk för barnen.

Kommunal menar att en kronisk underbemanning i längden ökar risken för olyckor.

Alla barn har rätt till en likvärdig förskola med hög kvalitet. Oavsett var i landet man bor. Det är en huvuduppgift för staten och Skolverket att säkerställa att det forskningen visar är det bästa och det som står i styrdokument också har förutsättningar att efterlevas i alla kommuner, i alla förskolor.

Sanna Backeskog (S)

Kristoffer Lindberg (S)

Linnéa Wickman (S)

Patrik Lundqvist (S)